

voor 'Argentinië-scenario'

opgaat als Argentinië een kwarteeuw geleden. Er zijn ook steeds meer aanduidingen dat de financiële crisis uitdijt naar andere landen met hoge schulden en dito tekorten op hun begroting. Spanje, Portugal en Italië staan daarbij op de eerste rij.

ANNELIEN DE GREEF, NICO TANGHE, LUC COPPENS

'Op basis van de gegevens waarover ik beschik, is er geen reden om te vrezen voor Griekse wanbetalingen'

JEAN-CLAUDE TRICHET (foto), voorzitter Europese Centrale Bank

Wat liep er mis in Argentinië?

Op de financiële markten wordt meer en meer gevreesd dat Griekenland op een 'Argentinië-scenario' afstevent. Wat is er eigenlijk tussen 1980 en begin 2000 misgelopen in dat land?

Argentinië was van 1976 tot 1983 een militaire dictatuur. In die periode ontspoorde de overheids-schuld, onder meer door de Falklandoorlog. Het vertrouwen in de economie ebde weg, bijna één Argentijn op de vijf had geen baan. De eerste democratische regering, onder leiding van Raúl Alfonsín, kreeg de schuld niet onder controle en moest lenen om de rente erop te betalen. De inflatie was tegen 1989 opgelopen tot 5.000 procent. De prijzen stegen dus met meer dan één procent per dag.

Alfonsín's opvolger, Carlos Saúl Menem, voerde een liberaal beleid, waarbij staatsbedrijven werden geprivatiseerd en handelsbarrières, vooral met de VS, werden afgebroken. De economie stabiliseerde en het vertrouwen in de munt keerde terug. Om dat vertrouwen te bevestigen, werd de peso aan de Amerikaanse dollar gekoppeld.

Dat bleek echter te hoog gegrepen. De peso raakte overgewaardeerd en de dollar werd voor de Argentijnen een goedkope munt. Er werd steeds meer uit de VS geïmporteerd en zo vloeide veel kapitaal weg, op een moment dat de buitenlandse schuld nog erg hoog was.

De peso werd ook steeds duurder tegenover de munten van de andere belangrijke handelspartners, zoals Brazilië en Mexico, die hun munten meermaals devalueerden tegenover de dollar. De binnenlandse bedrijven kregen het moeilijk, moesten personeel ontslaan, maakten minder winst en betaalden dus minder belastingen.

De overheidsinkomsten daalden, waardoor er steeds minder geld was om de rente op de schuld te betalen. De opeenvolgende rege-

ringen hielden echter vast aan de politiek van een dure peso, omdat een devaluatie werd gezien als politieke zelfmoord.

Vanaf 2001 begonnen de Argentijnen hun geld op te vragen bij de bank en om te wisselen in dollar. De overheid blokkeerde daarop alle banktegoeden voor een periode van een jaar. Per week kon nog maar 250 peso (250 dollar) worden opgevraagd.

Plots werd de hele Argentijnse bevolking zich bewust van het probleem. Er kwamen grote betogingen die steeds gewelddadiger werden. Eind dat jaar vielen er doden bij een confrontatie met de politie, waarop president Fernando de la Rúa de staat van beleg afkondigde. Uiteindelijk sloeg de president letterlijk op de vlucht.

Na elf dagen en drie presidenten koos het parlement uiteindelijk voor Eduardo Duhalde. Hij koppelde in januari 2002 de peso los van de dollar. De waarde van de Argentijnse munt halveerde in enkele dagen tijd en de inflatie klom naar 80 procent.

De levensstandaard van de modale Argentijn stuikte in elkaar, omdat de lonen geen gelijke tred hielden met de inflatie. Toen de dollartegoeden bij de banken bovendien ook nog eens automatisch tegen de marktkoers werden omgezet in peso, halveerde de spaarpot van heel wat Argentijnen van de ene dag op de andere. De maanden daarop raakte een kwart van de Argentijnen hun baan kwijt en belandden 30.000 tot 40.000 onder hen letterlijk op straat.

In 2003 begon de economie te stabiliseren. Argentinië werd door de lage lonen en lage koers van de peso opnieuw aantrekkelijk voor buitenlandse investeerders. Tegelijk verhoogde de regering de invoertaksen, waardoor de eigen bedrijven ademruimte kregen en personeel konden aanwerven. Het ergste was voorbij. (lc)

IN DE KIJKER: TIMOTHY GEITHNER

Op muntmissie in China

PEKING (BLOOMBERG, AP) | Het bezoek aan China stond enkele weken geleden nog niet in de agenda van de Amerikaanse minister van Financiën. Maar de relatie met het land van de draak stond zo onder druk dat een ontmoeting niet langer kon uitblijven.

Timothy Geithner reisde door naar Peking na een bezoek aan India. Gisteren ontmoette hij er de Chinese vicepremier, Wang Qishan. 75 minuten lang zaten ze samen in de vipruimte van de internationale luchthaven van Peking. Een Chinese woordvoerder van het ministerie van Financiën wilde voor de ontmoeting niet veel

kwijt over de gespreksonderwerpen. Toch was al vooraf duidelijk dat de rode draad van het bezoek de waarde van de Chinese munt zou zijn.

Geithner was voor zijn vertrek onder druk gezet door het Amerikaanse Congres om China een veeg uit de pan te geven. Nog voor hij richting Azië vertrok, kondigde hij echter aan dat de publicatie van een rapport over de wisselkoersen van de belangrijkste Amerikaanse handelspartners werd uitgesteld. Daarin zou China mogelijk de stempel van muntmanipulator krijgen. Het uitstel was meteen een sterk positief signaal aan Peking. Het bezoek

moest diplomatisch verlopen, zoveel was duidelijk. Want er waren heel wat plooiën glad te strijken. De Google-affaire, de verkoop van wapens aan Taiwan en het bezoek van de dalai lama aan het Witte Huis zetten de Chinees-Amerikaanse relaties de laatste maanden stevig onder druk. Nu lijken de relaties weer te ontdoien. Na afloop was wel duidelijk dat het nog te vroeg is voor een antwoord op de hamvraag of China zijn munt al dan niet zal opwaarderen. Geen enkele partij durfde zelfs toe te geven dat er over de yuan was gesproken. Verschillende analisten verwijten China zijn munt artificieel laag te

houden. De yuan zou volgens sommigen zelfs 40 procent te laag staan. Dat leidt ertoe dat Chinese exporteurs een oneerlijk handelsvoordeel krijgen. De meningen over wat er met de yuan moet gebeuren, zijn in China zelf ook verdeeld. De *New York Times* schreef donderdag nog dat Peking snel zou overgaan tot een snelle maar lichte opwaardering. Maar zo'n vaart loopt het dus nog niet. De komende maanden blijft het thema wel op de agenda staan. Eind deze maand zitten de ministers van Financiën van de G20 samen in Washington. Geithner liet alvast weten dat hij daar wil voortpraten.

Timothy Geithner

- Geboren in 1961.
- Huidig Amerikaans minister van Financiën.
- Studeerde economie aan de Johns Hopkins University.
- Werkte voor een advocatenkantoor, de Amerikaanse ambassade in Tokio, het ministerie van Financiën en het IMF.
- Vanaf 2003 voorzitter van de New York Fed.